

Zmiana ocen stanu wojennego 2001-2006

Warszawa, grudzień 2006 r.

Badanie nad stosunkiem społeczeństwa polskiego do stanu wojennego, przeprowadzone w grudniu 2006 r., a będące powtórzeniem badań z 1991 r. i 2001 r. wykazało, że:

- 46% badanych uznaje decyzję o wprowadzeniu stanu wojennego za uzasadnioną, a 31% za nieuzasadnioną; w ciągu ostatnich 5 lat nastąpił lekki spadek zrozumienia dla tej decyzji.
- 60% badanych twierdzi, że stan wojenny uchronił Polskę przed zbrojną interwencją Związku Radzieckiego, a 50% - przed wojną domową. 66% badanych uważa, że stan wojenny pozwolił zachować władzę tym, którzy ją sprawowali, 53%, że miał na celu zniszczenie rodzącej się demokracji. W ostatnich 5 lat przybyło ludzi, którzy akceptują oskarżenia stanu wojennego.
- 24% badanych uważa, że autorom stanu wojennego należy się szacunek, 23% - że należy im się proces za zbrodnię, a 28% - że potępienie. W 2001 r. odsetki te wynosiły kolejno: 31, 16 i 26%.
- Mimo upływu czasu 49% badanych sądzi, że w społeczeństwie utrzymują się podziały zrodzone przez stan wojenny, a 32%, że podziały te są już nieaktualne.

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zawartych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła: TNS OBOP.

13 grudnia 2006 r. mija 25 lat od wprowadzenia stanu wojennego, jednego z najważniejszych i najbardziej dramatycznych wydarzeń w najnowszej historii Polski. Przeprowadzony na początku grudnia 2006 r. reprezentatywny sondaż TNS OBOP pokazuje, jak po dwudziestu pięciu latach, po upływie ćwierć wieku patrzy na stan wojenny masowa opinia publiczna¹. Sondaż ten nie jest pierwszym badaniem TNS OBOP na temat stanu wojennego. Pierwsze badanie OBOP przeprowadził już w lutym 1982 r. Potem przeprowadził badania w roku 1991, 1996 i 2001. Niniejszy raport zdaje sprawę przede wszystkim z wyników badania w 2006 roku, ale odnosi je do wyników badań wcześniejszych. Pozwala to przypomnieć zmiany, które dokonały się w społecznych ocenach stanu wojennego w latach 1991-2001 oraz porównać z nimi zmiany, które mogły się dokonać w ciągu ostatnich kilku lat.

Warto przypomnieć, że w przemówieniu wygłoszonym 13 XII 2001 r. lewicowy prezydent Aleksander Kwaśniewski przyznał, że stan wojenny był „złem”, a nie tylko „mniejszym złem”, że w 2002 r. Sejm ogłosił 13 grudnia Dniem Pamięci Ofiar Stanu Wojennego i że w ramach ogólnego przewartościowania ocen politycznych w Polsce dokonuje się także zmiana oficjalnego, państwowego stosunku do stanu wojennego. Warto więc sprawdzić, czy zmiana taka dokonuje się także w świadomości masowej.

OCENA STANU WOJENNEGO, 1991-2001-2005

Stosunek do stanu wojennego to nade wszystko uznanie decyzji o jego wprowadzeniu za uzasadnioną lub nieuzasadnioną - przekonanie, że była ona słuszna lub niesłuszna.

W ciągu ostatnich pięciu lat **odsetek osób, które w tej sprawie nie mają zdania, nie zmienił się i wynosi obecnie 23% - pięć lat temu było to 24%**. Nie jest to błahy wynik, gdyż w latach 1991-2001 odsetek ten wzrósł dwukrotnie: z 12 do 24%. Porównanie uwarunkowań braku opinii w roku 2001 i 2006 pokazuje ciekawe zjawisko: wszystkie

¹ Sondaż zrealizowano w dniach 1-4 grudnia 2006 r. na ogólnopolskiej, losowej, reprezentatywnej próbie 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Maksymalny błąd pomiaru dla tej wielkości próby wynosi +/- 3,1%, przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

uwarunkowania społeczne tracą na znaczeniu, nabiera natomiast na znaczeniu **wiek**. W 2001 roku w kohorcie ówczesnych 20-29-latków (ur. w l. 1972 – 1981) 27% nie miało zdania, a w 2006 r. w kohorcie dzisiejszych 20-29-latków (ur. w l. 1977-1986) zdania nie ma już 45%. W obu przypadkach kohorty te obejmują ludzi, którzy sami nie mogli przeżyć stanu wojennego, a opinie na jego temat przyjęli lub uformowali sobie później. Można więc powiedzieć, że dla wchodzących grup wieku stan wojenny traci na znaczeniu jako przedmiot ocen, może po prostu dlatego, że oddala się w czasie.

Dziś, w 2006 r. **46% badanych uważa wprowadzenie stanu wojennego za uzasadnione, a 31% za nieuzasadnione**. Zrozumienie dla decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego jest więc w społeczeństwie wyraźnie bardziej powszechne niż brak zrozumienia.

W 2001 r. decyzję tę za uzasadnioną uważało 49%, a za nieuzasadnioną 27% badanych, a w 1991 r. odpowiednio 53% i 35%. Przewaga zrozumienia nad jego brakiem w l. 1991-2001 wzrosła z 18 do 22 punktów, ale w ostatnich 5 latach spadła do 15 pktów. **Po okresie wzrostu zrozumienia dla decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego, nastąpił jego lekki spadek**. Widać go także w 5-pktowym spadku odsetka osób *w pełni* przekonanych do tej decyzji przy 3-punktowym wzroście odsetka osób uznających ją za *zupełnie* nieuzasadnioną.

Dane w proc.

CZY DECYZJĘ O WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO UWAŻA PAN (I) ZA UZASADNIONĄ CZY NIE? BYŁA TO DECYZJA			
	1991	2001	2006
w pełni uzasadniona	16	22	17
raczej uzasadniona	37	27	29
raczej nieuzasadniona	19	18	19
zupełnie nieuzasadniona	16	9	12
trudno powiedzieć	12	24	23

Opinie o słuszności/niesłuszności wprowadzenia stanu wojennego w niewielkim stopniu związane są z położeniem społecznym badanych (zob. tab. aneksowe). Uwagę zwraca tylko większe zrozumienie dla tej decyzji wśród ludzi z wykształceniem podstawowym i wśród rolników. Nie ma takiej dużej kategorii położenia społecznego, w

której odrzucenie tej decyzji dominowałoby nad jej akceptacją. Nawet w wielkich miastach i wśród ludzi z wyższym wykształceniem zrozumienie występuje częściej niż jego brak.

Pojawiają się jednak zróżnicowania według **wieku**.

Dane w proc.

Wiek	CZY DECYZJĘ O WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO UWAŻA PAN (I) ZA UZASADNIONĄ CZY NIE? BYŁA TO DECYZJA ...				
	w pełni uzasadniona	raczej uzasadniona	raczej nieuzasadniona	zupełnie nieuzasadniona	trudno powiedzieć
15-19 lat	7	18	24	6	45
20-29 lat	2	15	25	14	44
30-39 lat	19	40	17	4	20
40-49 lat	20	33	18	16	13
50-59 lat	28	32	18	14	8
60 lat lub więcej	23	33	12	16	16

Wśród ludzi młodych (15-29 lat) wprowadzie niewiele więcej niż połowa (55-56%) ma określoną ocenę decyzji wprowadzenia stanu wojennego, ale ci co taką ocenę mają, zdecydowanie częściej uznają ją za decyzję nieuzasadnioną, w ważnej grupie 20-29-latków proporcja wynosi jak 39 :17 czyli więcej jak 2 : 1. **Młodzi ludzie są jedyną kategorią społeczną (we wszystkich badanych profilach), w której dominuje opinia, że wprowadzenie stanu wojennego było nieuzasadnione.** Na drugim biegunie znajdują się ludzie z najstarszej grupy wieku (60+) - tam dominuje opinia, że decyzja była uzasadniona; występuje ona dwukrotnie częściej niż opinia krytyczna (56% i 28%). Generalnie, różnice między grupami wieku mogą być sprawą liczby przeżytych lat lub przeżyć pokoleniowych. W przypadku badanym ludzie młodzi mało wiedzą o sprawach sprzed lat i rzadziej niż inni je oceniają, ale też, wyrósłszy już w Polsce wolnej, z trudnością rozumieją motywy generała Jaruzelskiego. Być może jest to zapowiedź tego, że zmiana biologiczna spowoduje z czasem, iż występujące dziś w społeczeństwie korzystne dla autorów stanu wojennego proporcje opinii ulegną odwróceniu.

Bardziej wyraźne związki zachodzą między **kierunkiem obecnego zaangażowania politycznego a stosunkiem do decyzji sprzed 25 lat**. Akceptacji dla tamtej decyzji wybitnie sprzyjają dzisiejsze poglądy lewicowe, a im bardziej ludzie oddalają się w swych poglądach od lewicy, tym rzadziej uznają wprowadzenia stanu wojennego za uzasadnione.

Dane w proc.

JAK OKREŚLIŁ(A)BY PAN(I) SVOJE POGLĄDY POLITYCZNE, CZY SĄ ONE:	CZY DECYZJĘ O WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO UWAŻA PAN(I) ZA UZASADNIONĄ CZY NIE? BYŁA TO DECYZJA ...		
	uzasadniona	nieuzasadniona	trudno powiedzieć
lewicowe	76	16	8
centrolewicowe	70	16	14
centroprawicowe	52	40	8
prawicowe	40	44	16
trudno powiedzieć	39	26	35

Wyraźne są też **związki między obecnymi preferencjami partyjno-wyborczymi a stosunkiem do stanu wojennego**. Stosunek do stanu wojennego, wprowadzonego w 1981 r. jest czynnikiem, który jeszcze ćwierć wieku później upodabnia do siebie sympatyków jednych partii, a odróżnia – drugich.

Dane w proc.

GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU, TO KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA POPARŁ(A)BY PAN(I) W TAKICH WYBORACH?	CZY DECYZJĘ O WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO UWAŻA PAN(I) ZA UZASADNIONĄ CZY NIE? BYŁA TO DECYZJA ...		
	uzasadniona	nieuzasadniona	trudno powiedzieć
Samoobrona	46	35	19
SLD	78	10	12
PiS	45	44	12
PO	40	42	18
LPR	66	25	9

Uwaga: liczba sympatyków LPR jest b. mała (N=15), że dane dla tej partii mają tylko wartość ilustracyjną.

Dwie ostatnie tabele pokazują, że **stosunek do stanu wojennego jest dziś elementem tożsamości politycznej nie tylko polityków, ale i ich wyborców**. Powszechne zrozumienie dla decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego jest wyraźnym elementem tożsamości ludzi o orientacji lewicowej i post-PRL-owskiej. Równie masowe odrzucenie tej decyzji nie jest natomiast elementem tożsamości prawicowej; o sympatykach partii prawicowych (PiS i PO) można powiedzieć tylko tyle, że w żadnej z nich nie dominuje uznanie słuszności decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego. W tabeli widoczny jest też hybrydowy charakter LPR i Samoobrony.

UZASADNIENIA OCENY DECYZJI O WPROWADZENIU STANU WOJENNEGO

W dyskusji i w świadomości politycznej funkcjonują różne uzasadnienia pozytywnej i negatywnej postawy wobec decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego. Jego zwolennicy wskazywali, że uchronił on Polskę przed zbrojną interwencją Związku Radzieckiego i wojną domową, a polską gospodarkę - przed anarchią i strajkami, że wprowadził w kraju spokój i większe poczucie bezpieczeństwa. Przeciwnicy stanu wojennego podnosili, że jego celem było zniszczyć rodzącą się polską demokrację i pomóc utrzymać władzę tym, którzy ją wówczas sprawowali. Tabela pokazuje rozkład tych opinii w dzisiejszym społeczeństwie i zmiany w ich zasięgu między 1991 a 2006 rokiem.

Dane w proc.

ISTNIEJĄ RÓŻNE OPINIE NA TEMAT STANU WOJENNEGO. Z KTÓRYMI Z NIŻEJ PRZEDSTAWIONYCH STWIERDZEŃ ZGADZA SIĘ PAN(I), A Z KTÓRYMI NIE:	1991		2001		2006	
	zdecydo- wanie tak + raczej tak	raczej nie + zdecydo- wanie nie	Zdecydo- wanie tak + raczej tak	raczej nie + zdecydo- wanie nie	Zdecydo- wanie tak + raczej tak	raczej nie + zdecydo- wanie nie
uchronił Polskę przed zbrojną interwencją Związku Radzieckiego	72	16	61	17	60	21
uchronił Polskę przed wojną domową	62	27	51	20	51	32
był próbą ratowania gospodarki przed anarchią i strajkami	53	33	47	25	45	34
wprowadził w kraju spokój i większe poczucie bezpieczeństwa	48	22	40	36	42	39
był posunięciem mającym na celu zniszczenie rodzącej się demokracji	56	25	40	30	53	25
pozwolił osobom będącym wówczas na wysokich stanowiskach utrzymać władzę	80	10	57	15	66	15

Uwaga: Dla jasności pominięto w tabeli odpowiedzi "trudno powiedzieć" (dopełniają one odpowiedzi "tak" i "nie" do 100%) - są one jednak włączone do podstawy procentowania, łatwo więc je wyliczyć..

Pięć lat temu, porównując wyniki ówczesnego badania z badaniem z 1991 roku, można było zauważyć, że:

1. Zarówno uzasadnienia, jak i oskarżenia stanu wojennego tracą na powszechności, wyraźnie przybywa natomiast ludzi, którzy nie mają poglądu w tych sprawach.

2. Te dwa procesy nie zmieniają zasadniczo proporcji w uznawaniu uzasadnień i krytyk stanu wojennego - panuje względna równowaga.

Dziś natomiast sytuacja wygląda inaczej.

1. W I. 2001-2006 odsetki odpowiedzi „trudno powiedzieć” *zmały*, i to w każdej z badanych spraw; kolejno o 2, 12, 7, 5, 8 i 9 punktów. Wbrew upływowi czasu, mimo oddalania się od dnia 13 grudnia 2001 r., dziś więcej ludzi niż pięć lat temu ma określony pogląd na jego uzasadnienia.

2. Odsetki zwolenników uzasadnień pozostały na tym samym poziomie (zmiana w granicach tylko 2 punktów proc.). W każdym wypadku przybyło natomiast przeciwników tych uzasadnień (kolejno o 4,12,12 i 3 punkty).

3. Zdecydowanie przybyło zwolenników dwóch podanych oskarżeń (w obu przypadkach przyrost o 13 punktów), a liczba przeciwników oskarżeń w jednym przypadku nieco wzrosła (o 5 punktów), a w drugim pozostała na tym samym poziomie.

Konkludując, po okresie względnej równowagi w I. 1991-2001 zarysowała się tendencja do bardziej krytycznej oceny stanu wojennego. Ta nowa tendencja nie jest silna, ale z całą pewnością istnieje, albowiem widoczna jest w każdym możliwym porównaniu wyników między rokiem 2006 a 2001. Można powiedzieć, że **w ostatnich latach w społeczeństwie ubywa ludzi, którzy nie mają w tych sprawach zdania, a ci, którzy ten pogląd zyskują, częściej zyskują pogląd krytyczny.**

ODPOWIEDZIALNOŚĆ AUTORÓW STANU WOJENNEGO

Problem odpowiedzialności za wprowadzenie stanu wojennego przewija się w myśleniu społecznym i życiu politycznym przez cały okres III Rzeczypospolitej. Trzy stanowiska w tej sprawie były szczególnie wyraźne: (1) sprawcom stanu wojennego należy się szacunek, gdyż kierując się zasadą „mniejszego zła”, zapobiegli złu większemu; (2) autorów stanu wojennego należy publicznie potępić, choć nie należy ich karać; (3) autorów stanu wojennego należy sądzić za zbrodnię przeciw narodowi polskiemu. Te trzy opcje postawiono badanym do wyboru w 1991, w 2001 i w 2006 roku.

Dane w proc.

O OSOBACH, KTÓRE WPROWADZIŁY STAN WOJENNY WYPOWIADANO RÓŻNE OPINIE/SĄDY. KTÓRA Z [..] OPINII JEST PANU(I) NAJBLIŻSZA?	1991	2001	2006
Osoby te uchroniły Polskę od jeszcze większego zła, za co należy im się szacunek	28	31	24
Osoby te powinny odpowiadać za zbrodnie przeciwko narodowi polskiemu	19	16	23
Osoby te powinno się publicznie potępić, ale nie powinno się ich karać sądowo	32	26	28
Inne, spontaniczne odpowiedzi + „trudno powiedzieć”	21	27	25

Na przestrzeni dziesięciolecia 1991-2001 nastąpiły niewielkie zmiany w stanowisku masowej opinii publicznej wobec sprawców stanu wojennego. Przybyło nieco zwolenników obdarzania ich szacunkiem, ubyło zaś zwolenników ich ukarania i potępienia. W efekcie, ogólny klimat społeczny stał się nieco bardziej przychylny dla tych, którzy wprowadzili stan wojenny. Ale w ciągu ostatnich pięciu lat tendencja ta się odwróciła. Ubyło (i to aż o 7 punktów) zwolenników obdarzania autorów stanu wojennego szacunkiem, a przybyło (także o 7 punktów) zwolenników postawienia ich przed sądem. W efekcie, proporcje wyrównały się. **Nigdy wynik uzyskany z odpowiedzi na to pytanie nie był tak niekorzystny dla autorów stanu wojennego.**

TRWAŁOŚĆ PODZIAŁÓW ZRODZONYCH PRZEZ STAN WOJENNY

Doświadczenie i/lub pamięć stanu wojennego jest ważna dla oceny jego wprowadzenia. Ale czy do tego istnieje jeszcze świadomość tej wagi? Mierzy ją pytanie o aktualność podziałów, jakie spowodował w społeczeństwie stan wojenny; zadawano je w 1991, 2001 i 2006 r. Odpowiedzi zawiera tabela.

Dane w proc.

JAK P. SĄDZI, CZY PODZIAŁY, JAKIE W SPOŁECZEŃSTWIE POLSKIM POWODOWAŁ STAN WOJENNY SĄ NADAL AKTUALNE?	1991	2001	2006
zdecydowanie tak	8	11	12
raczej tak	38	33	37
raczej nie	26	23	25
zdecydowanie nie	6	4	7
trudno powiedzieć	22	29	19

W 2006 r. przekonanie o aktualności podziałów zrodzonych przez stan wojenny okazuje się powszechniejsze (49%) niż przekonanie, że są one nieaktualne (32%). Porównanie z badaniami wcześniejszymi pokazuje, że *jest ono tak samo trwałe, jak i te podziały*.

PODSUMOWANIE

Stosunek do stanu wojennego, wydarzenia sprzed 25 lat, nadal dzieli społeczeństwo polskie. Polacy różnią się w ocenie słuszności wprowadzenia stanu wojennego, w poglądach na jego cele i następstwa oraz w poglądach na odpowiedzialność tych, którzy stan wojenny wprowadzili. Dosyć powszechne jest też przekonanie o trwałości podziałów, zrodzonych przez stan wojenny.

W III Rzeczypospolitej, między rokiem 1991 a 2001 nie nastąpił przełom w społecznej ocenie stanu wojennego, pojawiła się nawet niewielka zmiana w kierunku jego akceptacji. W okresie jaki upłynął od tego czasu, tj. od samo-degradacji rządów SLD, podjęcia rewizji dotychczasowych ocen polityczno-historycznych i objęcia władzy przez zwolenników „IV RP”, oraz włączenia Solidarności do tradycji państwowej, w świadomości społecznej pojawiły się nowe zjawiska. Nastąpił spadek akceptacji dla decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego, częściej niż 5 lat temu akceptowane są jego oskarżenia, klimat społeczny stał się mniej przychylny dla autorów stanu wojennego. Kolejne sondaże pokażą dalsze losy tej nowej tendencji.

P19. Czy potrafił(a)by Pan(i) podać dokładną datę wprowadzenia stanu wojennego?				
		DANE W PROC.		LICZBA OSÓB
		Nie	Tak	
OGÓŁEM		36	64	1005
PŁEĆ	mężczyźni	35	65	481
	kobiety	38	62	524
WIEK	15-19 lat	78	22	89
	20-29 lat	63	37	201
	30-39 lat	33	67	163
	40-49 lat	21	79	170
	50-59 lat	14	86	174
	60 lat lub więcej	26	74	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	38	62	173
	zasadnicze zawodowe	37	63	261
	średnie i pomaturalne	29	71	306
	licencjat, wyższe	17	83	139
	jeszcze się uczy	71	29	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	46	54	376
	miasto do 100 tys.	35	65	327
	miasto 101-500 tys.	27	73	180
	miasto pow. 500 tys.	22	78	122
REGION	małopolski	42	58	145
	wschodni	41	59	116
	katowicki	32	68	152
	dolnośląski	27	73	104
	wielkopolski	42	58	120
	pomorski	32	68	132
	centralny	36	64	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	32	68	416
	nie pracuje zawodowo	39	61	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	22	78	69
	prywatni przedsiębiorcy	22	78	39
	pracownicy administracji i usług	35	65	109
	robotnicy	38	62	153
	rolnicy	32	68	46
	gospodynie domowe	54	46	39
	emeryci i renciści	24	76	302
	uczniowie i studenci	71	29	125
	bezrobotni	39	61	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	40	60	194

	średnia	35	65	631
	zła	36	64	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	38	62	549
	wierzący i niereg. praktykujący	37	63	318
	wierzący lecz niepraktykujący	30	70	110
	niewierzący	31	69	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	21	79	93
	centrolewicowe	18	82	70
	centroprawicowe	29	71	104
	prawicowe	19	81	272
	trudno powiedzieć	54	46	466
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	62	38	238
	raczej się nie interesuje	36	64	361
	raczej się interesuje	24	76	328
	bardzo się interesuje	10	90	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	49	51	15
	PO	22	78	158
	PiS	17	83	180
	Samobrona RP	40	60	25
	SLD	11	89	35
	żadna	43	57	10
	inne	29	71	62
	nie głosujący, niezdecydowani	48	52	69

P20. Czy decyzję o wprowadzeniu stanu wojennego uważa Pan(i) za uzasadnioną czy nie?							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		w pełni uzasadniona	raczej uzasadniona	raczej nieuzasadniona	zupełnie nieuzasadniona	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		17	29	19	12	23	1003
PŁEĆ	mężczyźni	20	26	19	12	23	480
	kobiety	15	31	18	13	23	523
WIEK	15-19 lat	7	18	24	6	45	89
	20-29 lat	2	15	25	14	44	201
	30-39 lat	19	40	17	4	20	161
	40-49 lat	20	33	18	16	13	170
	50-59 lat	28	32	18	14	8	174
	60 lat lub więcej	23	33	12	16	16	209
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	19	38	11	9	22	173
	zasadnicze zawodowe	18	28	26	10	18	259

	średnie i pomaturalne	18	33	16	14	19	306
	licencjat, wyższe	21	24	14	21	20	139
	jeszcze się uczy	5	16	24	7	48	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	16	34	13	10	27	376
	miasto do 100 tys.	19	24	21	15	21	327
	miasto 101-500 tys.	17	28	23	11	21	178
	miasto pow. 500 tys.	18	29	20	14	20	122
REGION	małopolski	14	33	24	7	22	145
	wschodni	20	16	26	12	26	116
	katowicki	12	33	18	13	25	151
	dolnośląski	27	30	12	14	17	104
	wielkopolski	11	28	33	10	18	120
	pomorski	15	34	14	14	23	132
	centralny	21	27	10	15	26	234
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	18	28	20	12	22	414
	nie pracuje zawodowo	17	29	18	12	24	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	16	30	16	15	22	69
	prywatni przedsiębiorcy	23	23	19	19	15	38
	pracownicy administracji i usług	20	25	18	13	25	109
	robotnicy	15	28	26	11	20	153
	rolnicy	21	40	7	7	25	46
	gospodynie domowe	11	28	20	17	25	39
	emeryci i renciści	23	32	15	14	16	302
	uczniowie i studenci	5	16	24	7	48	125
	bezrobotni	13	38	16	12	20	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	12	30	20	14	24	193
	średnia	18	28	20	11	22	631
	zła	20	29	10	14	26	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	17	27	17	16	22	549
	wierzący i niereg. praktykujący	14	34	21	7	24	317

	wierzący lecz niepraktykujący	26	24	17	7	26	110
	niewierzący	21	23	16	13	28	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	44	32	13	3	8	93
	centrolewicowe	22	48	13	3	14	70
	centroprawicowe	13	39	21	19	8	104
	prawicowe	14	26	22	22	16	271
	trudno powiedzieć	14	25	17	9	35	466
ZAINTERESOWANIE POLITYCZNE	w ogóle się nie interesuje	8	30	15	7	40	238
	raczej się nie interesuje	15	29	24	9	23	361
	raczej się interesuje	24	28	17	16	16	327
	bardzo się interesuje	27	32	11	27	4	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	25	41		25	9	15
	PO	16	24	27	15	18	157
	PiS	17	28	19	25	12	180
	Samoobrona RP	13	31	24	11	22	25
	SLD	51	27	6	3	12	35
	żadna	46	35	7		12	10
	inne	33	35	7	8	17	62
	nie głosujący, niezdecydowani	14	33	8	8	37	69

P21.1. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: stan wojenny uchronił Polskę przed zbrojną interwencją Związku Radzieckiego							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		23	37	14	7	19	1005
PŁEĆ	mężczyźni	26	36	13	7	19	481
	kobiety	20	38	14	8	20	524
WIEK	15-19 lat	8	34	17	6	35	89
	20-29 lat	8	33	18	6	35	201
	30-39 lat	25	43	13	2	17	163
	40-49 lat	25	38	14	9	14	170
	50-59 lat	35	36	11	9	9	174
	60 lat lub więcej	31	36	11	9	14	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	25	41	11	4	18	173

	zasadnicze zawodowe	28	33	17	5	17	261
	średnie i pomaturalne	27	35	12	10	16	306
	licencjat, wyższe	18	40	13	11	18	139
	jeszcze się uczy	6	38	15	4	37	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	23	37	11	5	24	376
	miasto do 100 tys.	24	34	15	8	19	327
	miasto 101-500 tys.	20	39	18	8	15	180
	miasto pow. 500 tys.	26	38	13	10	13	122
REGION	małopolski	26	43	13	5	14	145
	wschodni	18	32	17	10	24	116
	katowicki	21	40	10	7	22	152
	dolnośląski	34	30	14	6	16	104
	wielkopolski	23	38	19	4	16	120
	pomorski	24	34	14	7	20	132
	centralny	19	37	12	9	22	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	22	39	13	9	17	416
	nie pracuje zawodowo	24	35	14	6	21	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	13	44	11	10	23	69
	prywatni przedsiębiorcy	35	27	13	12	13	39
	pracownicy administracji i usług	19	39	16	10	15	109
	robotnicy	24	39	12	9	15	153
	rolnicy	24	37	14		26	46
	gospodynie domowe	23	33	27		17	39
	emeryci i renciści	33	34	11	8	14	302
	uczniowie i studenci	6	38	15	4	37	125
	bezrobotni	19	36	16	3	25	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	19	37	14	9	21	194
	średnia	24	37	13	7	19	631
	zła	27	35	13	5	21	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	24	35	13	8	20	549
	wierzący i niereg. praktykujący	18	40	18	6	18	318

	wierzący lecz niepraktykujący	30	36	7	5	23	110
	niewierzący	25	30	23	6	16	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	52	33	11	1	3	93
	centrolewicowe	27	56	5	4	8	70
	centroprawicowe	25	38	16	11	10	104
	prawicowe	20	35	15	14	16	272
	trudno powiedzieć	18	35	14	4	29	466
ZAINTERESOWANIE POLITYCZNE	w ogóle się nie interesuje	11	36	14	3	35	238
	raczej się nie interesuje	22	37	17	4	20	361
	raczej się interesuje	29	39	11	9	12	328
	bardzo się interesuje	37	26	10	24	3	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	19	43	3	15	21	15
	PO	22	36	16	5	21	158
	PiS	21	35	14	20	9	180
	Samobrona RP	35	30	16		19	25
	SLD	54	31	8		7	35
	żadna	64	9	3		24	10
	inne	42	40	6	1	10	62
	nie głosujący, niezdecydowani	20	39	13		28	69

P21.2. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: stan wojenny uchronił Polskę przed wojną domową

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		15	36	23	9	17	1005
PŁEĆ	mężczyźni	17	35	21	11	16	481
	kobiety	14	36	25	8	17	524
WIEK	15-19 lat	9	19	25	11	35	89
	20-29 lat	3	33	23	8	34	201
	30-39 lat	13	43	29	5	11	163
	40-49 lat	16	34	25	14	11	170
	50-59 lat	26	39	20	9	6	174
	60 lat lub więcej	22	37	19	11	10	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	21	44	15	8	13	173
	zasadnicze zawodowe	18	36	25	5	16	261

	średnie i pomaturalne	17	36	24	8	14	306
	licencjat, wyższe	5	36	29	20	10	139
	jeszcze się uczy	8	24	21	12	36	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	15	38	18	8	22	376
	miasto do 100 tys.	17	36	22	9	17	327
	miasto 101-500 tys.	13	34	33	9	10	180
	miasto pow. 500 tys.	16	32	28	15	10	122
REGION	małopolski	19	41	20	9	11	145
	wschodni	8	33	28	9	22	116
	katowicki	11	43	21	7	19	152
	dolnośląski	27	29	21	13	11	104
	wielkopolski	16	40	24	5	15	120
	pomorski	14	26	28	13	19	132
	centralny	15	35	21	11	19	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	36	26	9	16	416
	nie pracuje zawodowo	17	36	21	10	17	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	6	43	28	12	11	69
	prywatni przedsiębiorcy	22	21	28	16	13	39
	pracownicy administracji i usług	15	27	27	12	18	109
	robotnicy	12	41	27	6	14	153
	rolnicy	17	39	18	3	24	46
	gospodynie domowe	16	36	26	10	12	39
	emeryci i renciści	23	37	19	11	9	302
	uczniowie i studenci	8	24	21	12	36	125
	bezrobotni	9	42	23	4	21	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	9	36	25	13	17	194
	średnia	16	36	24	8	15	631
	zła	19	36	15	8	22	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	15	39	19	12	15	549
	wierzący i niereg. praktykujący	10	34	32	5	19	318
	wierzący lecz niepraktykujący	29	28	15	7	21	110
	niewierzący	16	26	28	16	13	26

POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	37	31	19	8	5	93
	centrolewicowe	12	51	29	7	1	70
	centroprawicowe	16	37	27	14	6	104
	prawicowe	12	37	25	15	12	272
	trudno powiedzieć	13	33	21	6	26	466
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	7	37	17	6	33	238
	raczej się nie interesuje	16	37	27	5	16	361
	raczej się interesuje	19	36	24	12	9	328
	bardzo się interesuje	22	22	23	30	3	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	22	66	3	9		15
	PO	12	30	32	9	17	158
	PiS	14	37	22	19	7	180
	Samoobrona RP	14	36	47		3	25
	SLD	37	28	10	18	8	35
	żadna	33	21	14	10	23	10
	inne	25	32	28	5	9	62
	nie głosujący, niezdecydowani	10	43	15	5	26	69

P21.3. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: był posunięciem mającym na celu zniszczenie rodzącej się demokracji

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		20	33	17	8	22	1004
PŁEĆ	mężczyźni	22	33	16	11	18	481
	kobiety	18	34	18	6	25	524
WIEK	15-19 lat	8	34	10	7	41	89
	20-29 lat	18	34	12	3	33	201
	30-39 lat	22	37	19	8	14	162
	40-49 lat	23	35	18	7	17	170
	50-59 lat	21	30	21	13	15	174
	60 lat lub więcej	22	31	18	10	19	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	18	29	23	6	24	173
	zasadnicze zawodowe	23	35	15	6	21	261
	średnie i pomaturalne	17	34	19	10	20	306
	licencjat, wyższe	27	32	14	14	13	139

	jeszcze się uczy	15	34	11	5	36	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	30	18	6	29	376
	miasto do 100 tys.	21	35	15	9	20	327
	miasto 101-500 tys.	22	39	19	6	15	180
	miasto pow. 500 tys.	23	32	15	14	16	122
REGION	małopolski	21	44	16	3	17	145
	wschodni	16	35	13	8	28	116
	katowicki	16	35	21	3	25	152
	dolnośląski	21	28	13	16	21	104
	wielkopolski	22	35	20	6	17	120
	pomorski	23	32	13	12	19	132
	centralny	21	27	18	9	25	235
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	20	35	17	8	21	415
	nie pracuje zawodowo	20	32	17	8	23	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	17	38	18	16	11	69
	prywatni przedsiębiorcy	32	19	14	22	13	39
	pracownicy administracji i usług	16	40	11	8	24	109
	robotnicy	25	34	19	3	19	153
	rolnicy	5	34	20	2	39	46
	gospodynie domowe	21	33	22	1	23	39
	emeryci i renciści	23	29	21	11	16	302
	uczniowie i studenci	15	34	11	5	36	125
	bezrobotni	18	39	12	4	28	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	22	26	18	12	23	193
	średnia	17	37	17	8	20	631
	zła	26	27	16	5	27	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	23	32	18	6	21	549
	wierzący i niereg. praktykujący	17	39	16	7	21	318
	wierzący lecz niepraktykujący	14	25	15	19	27	110
	niewierzący	19	17	8	15	40	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	7	19	29	28	17	93
	centrolewicowe	6	36	36	15	7	70
	centroprawicowe	25	46	14	3	12	104

	prawicowe	40	34	9	5	12	272
	trudno powiedzieć	12	32	17	6	33	465
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	8	31	16	4	41	238
	raczej się nie interesuje	18	38	16	7	22	360
	raczej się interesuje	27	30	21	10	13	328
	bardzo się interesuje	38	35	5	18	4	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	6	22	37	17	18	15
	PO	29	35	12	7	16	158
	PiS	38	38	10	4	10	180
	Samobrona RP	20	36	12	3	29	25
	SLD	4	27	28	27	15	35
	żadna	23	30	9	14	25	10
	inne	10	29	31	17	13	62
	nie głosujący, niezdecydowani	11	32	17	9	31	69

P21.4. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: był próbą ratowania gospodarki przed anarchią i strajkami

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		12	33	22	12	21	1001
PŁEĆ	mężczyźni	11	31	21	16	21	479
	kobiety	13	35	22	9	21	522
WIEK	15-19 lat	8	20	21	11	40	89
	20-29 lat	5	32	23	7	33	199
	30-39 lat	10	34	26	13	18	163
	40-49 lat	11	33	26	15	15	170
	50-59 lat	19	34	21	13	12	174
	60 lat lub więcej	18	37	16	12	17	207
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	15	36	16	8	25	173
	zasadnicze zawodowe	13	32	24	10	22	261
	średnie i pomaturalne	14	38	23	10	16	304
	licencjat, wyższe	7	27	23	29	14	138
	jeszcze się uczy	9	23	24	7	37	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	11	34	18	9	28	375
	miasto do 100 tys.	13	31	25	13	18	326

	miasto 101-500 tys.	10	34	26	13	16	179
	miasto pow. 500 tys.	16	29	19	19	17	122
REGION	małopolski	18	37	18	8	18	143
	wschodni	7	32	21	14	26	115
	katowicki	7	35	23	8	26	151
	dolnośląski	18	38	17	12	15	104
	wielkopolski	15	37	22	13	13	120
	pomorski	12	23	27	20	18	132
	centralny	9	30	23	11	27	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	11	33	24	14	17	415
	nie pracuje zawodowo	13	32	20	10	24	587
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	5	27	24	29	15	68
	prywatni przedsiębiorcy	26	30	13	18	13	39
	pracownicy administracji i usług	12	29	30	13	16	109
	robotnicy	8	40	25	11	17	153
	rolnicy	11	37	19	3	31	46
	gospodynie domowe	14	43	20		23	39
	emeryci i renciści	17	34	18	14	18	300
	uczniowie i studenci	9	23	24	7	37	125
	bezrobotni	9	34	23	8	26	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	12	27	24	14	23	193
	średnia	11	36	22	12	19	628
	zła	15	28	20	10	27	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	12	34	23	12	20	546
	wierzący i niereg. praktykujący	10	32	23	13	23	318
	wierzący lecz niepraktykujący	17	34	13	13	24	110
	niewierzący	22	18	30	14	16	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	28	31	23	12	6	93
	centrolewicowe	16	37	23	13	11	70
	centroprawicowe	13	41	24	12	9	102
	prawicowe	12	29	22	21	15	271
	trudno powiedzieć	8	33	21	6	32	465

ZAINTERESOWANIE POLITYKIL	w ogóle się nie interesuje	6	31	20	5	39	237
	raczej się nie interesuje	9	38	24	9	20	361
	raczej się interesuje	18	32	22	15	14	328
	bardzo się interesuje	22	17	17	39	5	76
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	6	63		9	22	15
	PO	10	29	33	13	16	158
	PiS	11	29	26	23	11	179
	Samoobrona RP	11	39	14	14	22	25
	SLD	38	18	15	14	15	35
	żadna	23	35	3	18	20	10
	inne	22	33	18	10	17	62
	nie głosujący, niezdecydowani	10	42	6	3	39	69

P21.5. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: pozwolił osobom będącym na wysokich stanowiskach utrzymać władzę

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		30	36	10	5	19	1002
PŁEĆ	mężczyźni	34	33	10	5	18	479
	kobiety	27	39	9	5	21	523
WIEK	15-19 lat	14	35	7	1	43	89
	20-29 lat	20	45	6	1	27	201
	30-39 lat	39	29	12	6	15	163
	40-49 lat	35	33	9	9	14	170
	50-59 lat	37	31	16	7	9	173
	60 lat lub więcej	32	38	7	4	19	208
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	30	33	7	3	27	172
	zasadnicze zawodowe	31	38	11	5	16	259
	średnie i pomaturalne	31	36	11	6	16	306
	licencjat, wyższe	37	35	13	8	7	139
	jeszcze się uczy	19	36	6		39	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	27	37	9	2	24	376
	miasto do 100 tys.	32	34	9	6	19	326
	miasto 101-500 tys.	31	43	11	1	14	178

	miasto pow. 500 tys.	33	27	12	15	14	122
REGION	małopolski	33	42	11	1	14	145
	wschodni	26	32	11	2	29	116
	katowicki	20	44	10		25	152
	dolnośląski	31	30	13	7	19	103
	wielkopolski	33	33	7	6	21	120
	pomorski	37	33	9	6	16	131
	centralny	32	34	8	10	16	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	29	38	12	6	15	416
	nie pracuje zawodowo	31	34	8	4	22	586
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	26	34	15	16	9	69
	prywatni przedsiębiorcy	35	26	14	12	13	39
	pracownicy administracji i usług	32	36	10	5	17	109
	robotnicy	30	43	10	3	14	153
	rolnicy	17	41	16		27	46
	gospodynie domowe	40	36	5	4	16	39
	emeryci i renciści	34	35	10	5	16	300
	uczniowie i studenci	19	36	6		39	125
	bezrobotni	34	30	9	4	24	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	31	27	12	7	23	194
	średnia	29	40	10	4	17	628
	zła	33	31	8	4	24	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	34	36	9	2	19	548
	wierzący i niereg. praktykujący	28	35	12	5	20	317
	wierzący lecz niepraktykujący	21	34	9	14	22	110
	niewierzący	25	39	3	14	20	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	19	34	19	17	12	90
	centrolewicowe	28	44	14	5	9	70
	centroprawicowe	44	35	7	4	9	104
	prawicowe	45	34	6	2	13	272
	trudno powiedzieć	21	36	10	4	29	466
ZAINTERESOWANIE POLITYCZNE	w ogóle się nie interesuje	15	37	6	4	38	238

	raczej się nie interesuje	29	36	14	3	19	358
	raczej się interesuje	38	38	10	5	10	328
	bardzo się interesuje	52	25	4	12	8	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	22	34	11	10	23	13
	PO	35	43	7	4	11	158
	PiS	43	37	6	4	9	180
	Samoobrona RP	39	44	5		12	25
	SLD	8	33	28	18	13	35
	żadna	73	8	4		15	10
	inne	29	31	9	12	18	62
	nie głosujący, niezdecydowani	25	36	10	4	26	69

P21.6. Z którymi z niżej przedstawionych stwierdzeń zgadza się Pan(i), a z którymi nie: stan wojenny wprowadził w kraju spokój i większe poczucie bezpieczeństwa							
		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		13	29	20	19	19	1000
PŁEĆ	mężczyźni	15	31	18	18	19	481
	kobiety	11	28	22	19	19	520
WIEK	15-19 lat	9	22	24	10	35	89
	20-29 lat	6	18	19	22	34	197
	30-39 lat	8	34	20	26	12	163
	40-49 lat	13	32	20	20	14	169
	50-59 lat	22	32	18	15	12	174
	60 lat lub więcej	17	35	21	15	12	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	16	42	15	10	18	173
	zasadnicze zawodowe	16	27	21	16	19	261
	średnie i pomaturalne	12	29	18	25	16	305
	licencjat, wyższe	9	29	27	25	9	135
	jeszcze się uczy	9	18	20	15	38	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	13	33	21	10	23	373
	miasto do 100 tys.	16	26	22	21	15	326
	miasto 101-500 tys.	9	30	20	21	20	179
	miasto pow. 500 tys.	12	26	13	33	15	122

REGION	małopolski	17	34	18	16	16	145
	wschodni	7	20	31	20	21	115
	katowicki	6	26	24	11	32	151
	dolnośląski	14	38	14	21	13	104
	wielkopolski	14	40	16	15	15	120
	pomorski	14	30	20	18	17	130
	centralny	16	24	18	25	18	236
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	10	31	20	22	15	412
	nie pracuje zawodowo	15	28	20	16	22	588
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	7	30	25	28	10	65
	prywatni przedsiębiorcy	13	21	22	27	17	39
	pracownicy administracji i usług	6	30	21	30	13	109
	robotnicy	12	35	16	18	19	153
	rolnicy	19	32	24	6	18	46
	gospodynie domowe	14	23	26	14	23	39
	emeryci i renciści	21	30	22	13	14	302
	uczniowie i studenci	9	18	20	15	38	125
	bezrobotni	6	35	11	24	25	122
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	7	23	21	28	21	193
	średnia	13	32	21	17	17	628
	zła	19	29	15	13	24	167
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	14	29	22	17	18	545
	wierzący i niereg. praktykujący	8	33	20	20	19	318
	wierzący lecz niepraktykujący	22	24	12	20	23	110
	niewierzący	16	11	20	35	18	25
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	37	30	8	16	9	93
	centrolewicowe	11	44	18	19	8	70
	centroprawicowe	12	38	23	21	5	104
	prawicowe	9	31	21	27	11	270
	trudno powiedzieć	11	24	21	14	30	464
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesuje	8	28	16	13	35	236
	raczej się nie interesuje	12	30	20	17	21	361

	raczej się interesuje	17	29	23	21	9	326
	bardzo się interesuje	12	31	17	34	5	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	24	46	3	9	18	15
	PO	8	26	26	25	14	158
	PiS	11	25	25	28	11	180
	Samoobrona RP	15	44	24	6	11	25
	SLD	35	36	11	6	12	35
	żadna	13	50	11	10	16	10
	inne	23	24	27	11	15	62
	nie głosujący, niezdecydowani	11	32	18	8	31	69

P22. Jak Pan(Pani) sądzi, czy podziały, jakie w społeczeństwie polskim spowodował stan wojenny są nadal aktualne?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie tak	raczej tak	raczej nie	zdecydowanie nie	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		12	37	25	7	19	1002
PŁEĆ	mężczyźni	15	35	25	7	18	481
	kobiety	9	39	24	7	20	522
WIEK	15-19 lat	3	23	26	13	35	89
	20-29 lat	8	37	20	3	31	200
	30-39 lat	11	34	29	6	19	161
	40-49 lat	16	37	25	9	13	170
	50-59 lat	14	46	26	8	6	174
	60 lat lub więcej	14	38	24	6	17	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	7	33	28	8	25	173
	zasadnicze zawodowe	11	45	22	7	15	261
	średnie i pomaturalne	12	42	23	7	16	305
	licencjat, wyższe	24	28	29	6	13	138
	jeszcze się uczy	8	25	25	8	34	125
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	9	34	23	8	25	376
	miasto do 100 tys.	13	36	26	9	15	327
	miasto 101-500 tys.	9	47	25	4	15	179
	miasto pow. 500 tys.	22	34	24	4	16	121
REGION	małopolski	12	40	21	4	22	145
	wschodni	9	31	29	7	25	116

	katowicki	3	36	36	8	16	152
	dolnośląski	13	49	16	12	9	104
	wielkopolski	5	34	30	15	17	119
	pomorski	13	40	30	5	12	132
	centralny	22	33	15	3	26	235
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	13	39	24	6	18	413
	nie pracuje zawodowo	11	36	25	8	20	589
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	19	24	42	4	11	68
	prywatni przedsiębiorcy	25	31	26	5	13	39
	pracownicy administracji i usług	18	35	17	8	22	107
	robotnicy	8	48	20	6	18	153
	rolnicy	3	42	27	8	21	46
	gospodynie domowe	7	28	29	13	23	39
	emeryci i renciści	15	42	24	7	12	302
	uczniowie i studenci	8	25	25	8	34	125
	bezrobotni	6	36	24	7	27	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	10	39	27	6	18	192
	średnia	13	38	24	7	19	630
	zła	13	30	24	10	23	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	13	39	23	6	20	548
	wierzący i niereg. praktykujący	8	38	28	9	17	317
	wierzący lecz niepraktykujący	20	30	22	5	23	110
	niewierzący	11	33	30	11	16	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	15	46	16	16	6	93
	centrolewicowe	14	46	31	2	7	70
	centroprawicowe	11	42	36	5	6	103
	prawicowe	19	38	24	9	10	271
	trudno powiedzieć	7	33	23	6	32	465
ZAINTERESOWANIE POLITYCZNE	w ogóle się nie interesuje	5	28	22	4	40	238
	raczej się nie interesuje	8	40	28	7	17	358
	raczej się interesuje	16	41	26	8	10	328

	bardzo się interesuje	37	34	13	13	3	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR		48	19	12	21	15
	PO	15	38	30	3	14	158
	PiS	19	39	24	8	10	180
	Samoobrona RP		53	18	14	15	25
	SLD	17	50	14	15	4	35
	żadna	20	46	14		19	10
	inne	18	44	18	6	14	62
	nie głosujący, niezdecydowani	11	30	20	6	33	69

P23. O osobach, które wprowadziły stan wojenny w Polsce wypowiediano różne sądy. Która z następujących opinii jest Panu najbliższa?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		uchroniły Polskę od większego zła, należy im się szacunek	powinny odpowiadać za zbrodnie przeciwko narodowi polskiemu	powinno się ich publicznie potępić, ale nie karać sądownie	mam jeszcze inne zdanie o tych osobach	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		24	23	28	4	20	1003
PŁEĆ	mężczyźni	25	25	28	5	17	481
	kobiety	24	21	28	3	23	523
WIEK	15-19 lat	15	26	20		40	88
	20-29 lat	10	25	27	4	35	201
	30-39 lat	27	28	26	2	18	163
	40-49 lat	26	26	29	4	14	170
	50-59 lat	36	19	27	9	8	173
	60 lat lub więcej	30	18	34	4	14	210
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe, gimnazjalne	32	19	26	4	20	173
	zasadnicze zawodowe	25	26	28	5	15	261
	średnie i pomaturalne	27	21	28	5	19	305
	licencjat, wyższe	20	23	38	4	14	139
	jeszcze się uczy	11	28	20	2	40	124
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	27	21	21	5	24	376
	miasto do 100 tys.	25	23	29	3	20	327
	miasto 101-500 tys.	20	24	38	2	16	179
	miasto pow. 500 tys.	19	29	32	7	13	121
REGION	małopolski	16	31	23	8	23	145

	wschodni	17	18	36	1	28	116
	katowicki	24	16	35	5	21	152
	dolnośląski	35	25	22	6	12	104
	wielkopolski	26	33	22	1	19	119
	pomorski	28	20	30	4	17	132
	centralny	26	22	27	4	20	235
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	pracuje zawodowo	24	24	29	4	18	416
	nie pracuje zawodowo	25	23	27	4	21	587
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy i specjaliści	30	18	37	1	14	69
	prywatni przedsiębiorcy	31	23	29	6	10	39
	pracownicy administracji i usług	12	28	32	3	25	109
	robotnicy	24	27	25	6	18	153
	rolnicy	40	16	21	5	18	46
	gospodynie domowe	17	35	23		25	39
	emeryci i renciści	32	19	32	6	11	301
	uczniowie i studenci	11	28	20	2	40	124
	bezrobotni	22	21	24	4	28	123
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	20	33	26	4	18	193
	średnia	26	21	29	3	20	630
	zła	23	20	29	9	19	168
STOSUNEK DO WIARY	wierzący i regularnie praktykujący	24	26	29	3	18	548
	wierzący i niereg. praktykujący	25	21	28	4	22	318
	wierzący lecz niepraktykujący	24	17	25	7	27	110
	niewierzący	29	29	19	13	10	26
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	57	15	14	6	8	93
	centrolewicowe	41	18	27	11	3	70
	centroprawicowe	23	29	37	4	7	104
	prawicowe	17	38	33	2	11	272
	trudno powiedzieć	20	16	26	4	34	464
ZAINTERESOWANIE POLITYCZNE	w ogóle się nie interesuje	19	22	19	2	37	237
	raczej się nie interesuje	28	19	28	5	20	361

	raczej się interesuje	26	24	35	4	11	328
	bardzo się interesuje	21	43	27	6	3	77
AKTUALNE PREFERENCJE WYBORCZE	LPR	54	21	3		21	15
	PO	17	29	41	2	10	158
	PiS	16	39	33	2	10	180
	Samoobrona RP	33	31	12	7	17	25
	SLD	62	2	24	4	7	35
	żadna	43	19	20	17		10
	inne	24	14	32	11	19	62
	nie głosujący, niezdecydowani	25	10	28	4	33	69